

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület

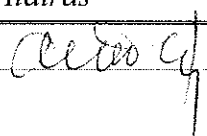
2022. év március hónap 3. napján tartandó ülésére

Előterjesztés tárgya: Tájékoztató Budapest Főváros Kormányhivatala szakmai segítségnyújtásával kapcsolatban

Összeállító:

<i>Név</i>	<i>Tisztség</i>	<i>Aláírás</i>
dr. Kóródi-Juhász Zsolt	JTP főosztályvezető	

Egyeztetve (Polgármesteri Hivatal)

<i>Név</i>	<i>Tisztség</i>	<i>Aláírás</i>
Chrobák Zoltánné dr.	aljegyző	

Az előterjesztés összhangban van a jogszabályokkal:

<i>Név</i>	<i>Tisztség</i>	<i>Aláírás</i>
Somogyiné dr. Szatmári Nóra	JTP főosztályvezető-helyettes	
dr. Kóródi-Juhász Zsolt	JTP főosztályvezető	

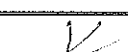
Pénzügyi, gazdasági szempontból ellenőrizte:

<i>Név</i>	<i>Tisztség</i>	<i>Aláírás</i>
Buzás Lászlóné	GFO főosztályvezető	

Jegyzői törvényességi ellenőrzés:

<i>Név</i>	<i>Tisztség</i>	<i>Aláírás</i>
dr. Ronyecz Róbert	Jegyző	

Tájékoztatva:

<i>Név</i>	<i>Tisztség</i>	<i>Aláírás</i>
Kassai Dániel	Tanácsnok	

Előterjesztő:

<i>Név</i>	<i>Tisztség</i>	<i>Aláírás</i>
dr. Ronyecz Róbert	Jegyző	

Tárgyalja: -

Javasolt meghívott: -

A határozati javaslat elfogadásához minősített többség szükséges/ nem szükséges*.

Az előterjesztés zárt kezelését kérjük/ nem kérjük*.

<u>nyilvános ülés / zárt ülés*</u>		
Mötv.46. § (2) bekezdés a)	46. § (2) bekezdés b)	46. § (2) bekezdés c)
<u>egyszerű többség / minősített többség*</u>		
Kt. SZMSZ 49. § (1-16.)	egyéb jogszabály:.....	
hatáskör jogalapja		
Kt. SZMSZ ..... § ..... bekezdés	egyéb jogszabály: Mötv. 81. § (3) bekezdés e) pontja	
* megfelelő rész aláhúzendó		

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) a Miniszterelnökség által kiadott, a fővárosi és megyei kormányhivataloknak a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2021. évi ellenőrzési munkatervének I. pontjában meghatározott szempontok szerint céllellenőrzés keretében vizsgálta a helyi önkormányzatok szociális, valamint gyermekjóléti alapellátásokat, pénzbeli ellátásokat és a személyes gondoskodást biztosító rendeleteit.

A felülvizsgálatot követően a Kormányhivatal a BP/2800/00109-1/2022. számú szakmai segítségnyújtást (a továbbiakban: szakmai segítségnyújtás) adta ki Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) részére, melyben javaslatokat fogalmazott meg az Önkormányzat Képviselő-testülete által a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben kapott felhatalmazás alapján alkotott rendeletei vonatkozásában.

A Kormányhivatal a szakmai segítségnyújtásban felkérte a jegyzőt, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 81. § (3) bekezdésének e) pontjában meghatározottak alapján tájékoztassa a Kormányhivatal álláspontjáról a t. Képviselő-testületet.

A szakmai segítségnyújtással kapcsolatos rendeletek a következők:

- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról és a fizetendő térítési díjakról szóló 2/2008. (II. 01.) önkormányzati rendelet,
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről és térítési díjairól szóló 12/2008. (IV. 22.) önkormányzati rendelet,
- a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokról szóló 7/2015. (II. 25.) önkormányzati rendelet.

A térítési díjak tekintetében kiadott rendeletek felülvizsgálata a szakmai segítségnyújtásban megfogalmazott ajánlások és észrevételek alapján megtörtént, azokról a jelen ülésén döntést hozott a t. Képviselő-testület.

A pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokról szóló 7/2015. (II. 25.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata jelenleg folyamatban van, így arról előreláthatólag a soron következő ülésén dönthet a t. Képviselő-testület.

A jelen előterjesztésemhez mellékelem a Kormányhivatal szakmai segítségnyújtását, annak részletes megismerhetősége céljából.

Budapest, 2022 FEBR 24.

dr. Ronyecz Róbert
jegyző

Melléklet:

1. sz.: Szakmai segítségnyújtás szociális és gyermekjóléti tárgykörben történő rendeletalkotással kapcsolatban

BUDAPEST FŐVÁROS
KORMÁNYHIVATALA
KORMÁNYPEGBÍZOTT

Dr. Ronyecz Róbert jegyző úr
részére

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata

Iktatószám: BP/2800/00109-1/2022
Ügyintéző: Gáspárné dr. Csubák Tünde
Telefonszám: (1) 328-5864
E-mail: gasparne.csubak.tunde@bfkh.gov.hu
Tárgy: Szakmai segítségnyújtás szociális és
gyermekjóléti tárgykörben történő
rendeletalkotással kapcsolatban

Ez a levél a TFÍK informatikai rendszerébe történő feltöltéssel kerül megküldésre.

Tisztelt Jegyző Úr!

Budapest Főváros Kormányhivatala a Miniszterelnökség által kiadott, a fővárosi és megyei kormányhivataloknak a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletével kapcsolatos 2021. évi ellenőrzési munkatervének I. pontjában meghatározott szempontok szerint – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 132. § (3) bekezdés b) pontjában biztosított jogkörben – célellenőrzés keretében vizsgálta a helyi önkormányzatok szociális, valamint gyermekjóléti alapellátásokat, pénzbeli ellátásokat és a személyes gondoskodást biztosító rendeleteit.

A célvizsgálat elsődleges szempontját az képezte, hogy az önkormányzat eleget tett-e jogalkotási kötelezettségének, nem terjeszkedett-e túl a törvényben biztosított hatáskörén, illetve rendeletét a magasabb szintű jogszabályokkal összhangban alkotta-e meg.

A felülvizsgálat Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának (a továbbiakban: Önkormányzat) alábbi, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) kapott felhatalmazás alapján alkotott rendeleteit érintette:

- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról és a fizetendő térítési díjakról szóló 2/2008. (II. 01.) önkormányzati rendelet [a továbbiakban: 2/2008. (II. 01.) Ör.],
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről és térítési díjairól szóló 12/2008. (IV. 22.) önkormányzati rendelet [a továbbiakban: 12/2008. (IV. 22.) Ör.],
- a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokról szóló 7/2015. (II. 25.) önkormányzati rendelet [a továbbiakban: 7/2015. (II. 25.) Ör.].

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 5. § (8) bekezdése generális jelleggel rögzíti, hogy a felhatalmazás jogosultja köteles jogalkotási kötelezettségének eleget tenni, azon esetek kivételével, amikor *„a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más nem következik.”*

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának Képviselő-testülete a vonatkozó ágazati jogszabályokban meghatározott jogalkotási kötelezettségének a fenti rendeletek megalkotása révén eleget tett, mindazonáltal szükségesnek tartom, hogy az Möt. 133. § (3) bekezdése szerinti szakmai segítségnyújtás keretében tájékoztassam Tisztelt Jegyző Urat az ellenőrzés során tett észrevételeimről.

A célvizsgálat átfogó, valamennyi fővárosi kerületre kiterjedő jellegéből adódóan számos hibás jogalkotási gyakorlatra derült fény, amelyek közül azokra, amelyek a hivatkozott önkormányzati rendeletek felülvizsgálata során is felmerültek, mindenképpen szükségesnek tartom felhívni Jegyző Úr figyelmét.

I. Jogszabály címének megjelölésével kapcsolatos észrevételek

Az önkormányzati rendelet tervezetének megjelölése során alkalmazandó kötelező tartalmi elemeket a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban: JsZR.) 1. mellékletének 2.3.4. pontja szerinti kodifikációs minta adja meg. Az önkormányzati rendelet megjelölésének e hivatkozott rendelkezésben bemutatott valamennyi elemet magában kell foglalnia, ugyanakkor az abban rögzítettekhez képest további elemeket nem tartalmazhat.

A 12/2008. (IV. 22.) Ör. Kormányhivatal részére megküldött, aláírt és bélyegzővel ellátott másolati példánya esetében azonban megállapítható, hogy a cím megfogalmazásakor az előzőekben ismertetett jogszabályi előírások figyelembevétele elmaradt, tekintettel arra, hogy abban a *„sz. többször módosított”* szövegrész is feltüntetésre került.

A jogszabály címének helyes megjelölése, ezáltal a JsZR. hivatkozott előírásának érvényesülése például a *„Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2008. (IV. 22.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybeviteléről és térítési díjairól”* elnevezéssel valósulhatott volna meg.

Ezen túlmenően megjegyzendő, hogy a 2/2008. (II. 01.) Ör. és a 12/2008. (IV. 22.) Ör. is helytelenül tartalmazza az Önkormányzat nevének megjelölését azáltal, hogy *„Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata”* került feltüntetésre, amely a *„Főváros”* szót nem foglalja magában.

II. Az önkormányzati rendeletek bevezető részét érintő észrevételek

A JsZR. 52. § (2) bekezdés a) pontja alapján a jogszabály bevezető részében fel kell sorolni a jogszabály megalkotásához szükséges érvényességi kellekeket: ennek megfelelően rögzíteni szükséges tehát a rendeletalkotásra felhatalmazást adó rendelkezést, majd ezt követően meg kell jelölni azt a feladatkört megállapító jogszabályi előírást, amely alapján a jogszabályt kiadják. A felülvizsgálat több önkormányzati rendelet esetében állapította meg a felhatalmazó és a feladatkört megállapító rendelkezésekre vonatkozó jogszabályok nem megfelelő alkalmazását.

1. Felhatalmazó rendelkezés hiányos megjelölése

A felhatalmazó rendelkezések megjelölése során – attól függően, hogy eredeti vagy származékos jogalkotói hatáskörben kerül megalkotásra a rendelet – a JsZR. 53. § (2) bekezdésére, valamint az 54. § (1) bekezdésére figyelemmel kell eljárni.

A vizsgálat tárgyát képező önkormányzati rendeletekre a származékos jogalkotói hatáskörre vonatkozó JsZR. 54. § (1) bekezdésében megfogalmazott rendelkezéseket tekintjük irányadónak, amely alapján *„a*

nem eredeti jogalkotói hatáskörben megalkotni tervezett rendelet bevezető részében egyértelműen meg kell jelölni a jogszabály egyes rendelkezéseinek a megalkotásához szükséges valamennyi olyan felhatalmazó rendelkezést megállapító jogszabályi rendelkezést, amely alapján a rendeletet kiadják."

Az idézett szabály értelmében, ha a rendelet megalkotására több felhatalmazást adó jogszabályhely alapján került sor, a bevezető részben valamennyit fel kell tüntetni, egyidejűleg megjelölve az azok alapján megalkotott rendelkezéseket is.

Fentiekre tekintettel megfontolandónak tartom a Gyvt. 162. § (5) bekezdésének felhatalmazó rendelkezésként való feltüntetését a 2/2008. (II. 01.) Ör. bevezető részében.

2. Feladatkört megállapító rendelkezés hiányos megjelölése

A feladatkört megállapító rendelkezések feltüntetése során a Jszt. 55. § (5) bekezdésében foglaltakat kell szem előtt tartani, amely alapján „önkormányzati rendelet bevezető részének a megszövegezésekor az önkormányzat feladatköreként az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés megfelelő pontját, a helyi önkormányzatokról szóló törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését vagy más törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését kell feltüntetni."

A Jszt. idézett előírásaira figyelemmel hiányossággént észleltem, hogy a 2/2008. (II. 01.) Ör., a 12/2008. (IV. 22.) Ör., valamint a 7/2015. (II. 25.) Ör. egyikében sem került feltüntetésre az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése feladatkört megállapító rendelkezésként.

A Jat. 8. § (2) bekezdése alapján az önkormányzati rendeletek bevezető része módosítható, ennek alapján a vizsgálattal érintett rendeletek bevezető részeinek módosításával a jelzett jogszabálysértések orvosolhatóak.

III. Rendkívüli települési támogatás összegének meghatározását érintő észrevételek

Az Szt. 45. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzatok – a helyi igényekhez, lehetőségekhez és szükségletekhez mérten – meghatározhatják, hogy mely élethelyzetekben tartják indokoltnak a törvény alapján nyújtott ellátások kiegészítését, önkormányzati rendeletben további pénzbeli és természetbeni települési támogatást nyújthatnak. Az Szt. a települési támogatás jogosultsági feltételei tekintetében nem tartalmaz különösebb korlátozást, a 45. § (3) bekezdésben szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

A rendkívüli települési támogatás az egyetlen olyan pénzbeli támogatás az Szt. rendszerében, amelynek biztosítása az önkormányzatok számára kötelező. Az Szt. szerinti pénzbeli ellátások megállapítása jellemzően kérelemre történik. A rendkívüli települési támogatás – többek között – e vonatkozásban is kivétel, mivel ez az ellátás hivatalból is megállapítható. A rendelkezés célja, hogy a család krízishelyzetét felismerő, a családdal kapcsolatban álló szerv, illetve személy is elindíthassa a család számára történő segítségnyújtás folyamatát, hiszen a család, illetve egyén – éppen a bekövetkezett krízishelyzetre tekintettel – nem minden esetben képes a segítségkérésre.

Szükségesnek tartom megemlíteni, hogy amellet, hogy a rászorultságtól függő támogatás megállapítása az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik, a rendelet rendkívüli települési támogatásra vonatkozó szabályozásának kialakításakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a létfenntartásukat veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került vagy időszakosan, tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek ne maradjanak ellátatlanul a támogatás odaitélhető összegének maximális mértékének megállapítása miatt.

Fent ismertetett támogatási forma céljával ellentétes lehet azonban az a szabályozás, amely az egy naptári évben egy adott személy részére megállapítható rendkívüli települési támogatások számát korlátozza, illetve meghatározza annak maximálisan odaítélhető összegét.

Mindezekre tekintettel hívom fel a figyelmet a 7/2015. (II. 25.) Ör. 15. § (4) bekezdése felülvizsgálatának szükségességére, amely szerint a rendkívüli települési támogatás tárgyevi egybeszámított összege nem haladhatja meg az e rendeletben meghatározott összeget.

IV. Köztemetés jogosultsági feltételeinek meghatározásával kapcsolatos észrevételek

A köztemetés az Szt. szerinti ellátások rendszerében speciális helyet foglal el. Az Szt. 48. § (4) bekezdésének felhatalmazása alapján a képviselő-testületnek rendeletben szabályoznia kell a köztemetés kapcsán azon különös méltánylást érdemlő körülményeket és feltételeket, amelyek esetén a részleges mentesítés, vagy a teljes megtérítés alkalmazható.

A 7/2015. (II. 25.) Ör. 36. § (1) bekezdése a) pontja alapján az eltemettetésre köteles személy kérelmére a polgármester engedélyezheti a köztemetés költségeinek legfeljebb 12 havi részletekben történő megfizetését az abban meghatározott jövedelemhatárnak való megfelelés esetén. Ez a rendelkezés ebben a formában az önkormányzat részéről a temetés költségeinek megtérítésére kötelezett felé nyújtott települési támogatásként, kamatmentes kölcsönként értelmezhető, tekintettel azonban arra, hogy a mérlegelés szempontjai rendeleti szinten nem rögzítettek, a norma címzettjei számára nem világosak és kiszámíthatóak, hogy az egyes ügyekben milyen feltételek alapján kerül sor a kedvezmény formájáról, mértékéről való döntéshozatalra; a polgármester mely körülményeket (pl. jövedelem mértéke) milyen súllyal vesz figyelembe, adott esetben mire alapozva utasítja el a kérelmet; javasolt ezért az elbírálás szabályait is megjeleníteni a rendeletben.

A 7/2015. (II. 25.) Ör. 36. § (1) bekezdése b)-c) pontja ad lehetőséget továbbá a köztemetés költségeinek részbeni vagy teljes elengedésére, amennyiben a kérelmező az abban foglalt jövedelmi feltételeknek megfelel. A köztemetésre vonatkozó szabályozás kialakításakor figyelemmel kell lenni azonban arra is, hogy az Szt. felhatalmazó rendelkezésének megfelelően a „különös méltánylást érdemlő körülmények” valóban meghatározásra kerüljenek.

Nem elegendő tehát a köztemetés költségeinek viselése alóli részbeni, illetve teljes mentesítés kritériumaként a jövedelmet figyelembe venni; a jogosultsági feltételként meghatározott jövedelemhatár mellett meg kell határozni azokat a különös méltánylást érdemlő körülményeket is, amelyek a köztemetés költségeinek részben vagy egészben való elengedésének alapjául szolgálnak. Különös méltánylást érdemlő körülményként értékelhető például, ha az elhunyt után nem maradt hagyatéki vagyon, illetve az nem olyan mértékű, amely a köztemetés költségeit fedezné, a kötelezett szociális körülményei, anyagi lehetőségei pedig nem teszik lehetővé a megelőlegezett költség visszatérítését, illetve a költségének kifizetése megélhetését súlyosan veszélyeztetné.

V. Egyéb észrevételek

1. A rendelet céljának meghatározása

A Jszt. 51. § (1) bekezdése szigorúan megszabja azokat az esetköröket, amikor lehetőség nyílik preambulum alkalmazására: ezek az Alaptörvény módosításának tervezete és a társadalmi, politikai szempontból újszerű, jelentős törvény tervezete. E szabályozás kizárja önkormányzati rendeletek esetében a preambulum alkalmazásának lehetőségét, ebből eredően önkormányzati rendelet nem határozhatja meg szabályozásának jogpolitikai célját és általános elveit sem.

Helytelen tehát az az önkormányzati gyakorlat, amely a szabályozás célját, elveit rendeleti szinten – preambulumban – rögzíti; ezzel szemben a 2/2008. (II. 01.) Ör., valamint a 12/2008. (IV. 22.) Ör. normaszövegében egyaránt meghatározásra került „a rendelet célja”.

2. A rendelet területi és személyi hatályáról való rendelkezés

A Jat. 6. § (1)-(2) bekezdései alapján az önkormányzati rendelet területi és személyi hatálya törvényi szinten meghatározott. A Jat. 6. § (3) bekezdése azokat a kivételes esetköröket állapítja meg, amikor az önkormányzati rendeletnek területi, illetőleg tárgyi hatályra vonatkozó rendelkezéseket kell tartalmaznia. Fentiek alapján a Jat. 6. § (1)-(2) bekezdésében rendezett esetkörökről az önkormányzati rendeletben nem lehet rendelkezni.

Megemlítendő az is, hogy az Szt., valamint a Gyvt. magasabb szinten rendezi a hatályai kapcsolatos rendelkezéseket, így azok megisméltése vagy azokra való hivatkozás a Jat. 6. § (3) bekezdése, valamint a Jszt. 63. § (1) bekezdése és 64. §-a alapján nem megengedett.

Fentiekkel ellentétben a 2/2008. (II. 01.) Ör., valamint a 12/2008. (IV. 22.) Ör. is szabályozza a rendelet területi, illetve személyi hatályát; továbbá a 7/2015. (II. 25.) Ör. merev hivatkozás alkalmazásával visszautal az Szt., valamint a Gyvt. hatályra vonatkozó rendelkezéseire.

3. Jogszabály hatályba léptetésével és kihirdetésével összefüggő észrevételek

a) A céllenőrzés a rendeletek hatályba léptetésének és kihirdetésének szabályosságára is kiterjedt, különösen a Jat. 7. § (1) és (2) bekezdésekben foglaltak érvényesülésére. E rendelkezések értelmében a jogszabályban meg kell határozni a hatálybalépésének napját, amely a jogszabály kihirdetését követő valamely nap lehet. Amennyiben a szabályozás célja másként nem érhető el – a jogszabály hatálybalépésének napja a kihirdetés napja is lehet, ebben az esetben azonban a hatálybalépés időpontját órában kell meghatározni, mely nem előzheti meg a kihirdetés időpontját.

A vizsgálat során észleltem, hogy a 2/2008. (II. 01.) Ör. hatályba léptetésére a kihirdetés napján, de a pontos időpontjának órában történő megjelölése nélkül került sor, amely a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezésbe ütközik.

b) A módosító jogszabály végrehajtottá válásáról és az azt követő hatályvesztéséről a Jat. 12. §-a részletesen rendelkezik. Az e szakaszhoz fűzött indokolás kiemeli, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a módosító jogszabály a hatályba lépésével beépül az alapjogszabályba, és egyidejűleg „eltűnik” a jogrendszerből. E gyakorlatnak megfelelően a törvény bevezeti a joghatását már kifejtett módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések „automatikus” hatályvesztését, amiről a jogalkotónak nem kell tételesen rendelkeznie.

A módosító jogszabály rendelkezései tehát a hatálybalépés napján végrehajtottá válnak és a Jat. 12. § (2) bekezdés szerint a végrehajtottá vált rendelkezés a végrehajtottá válást követő napon hatályát veszti, szükségtelen erről külön rendelkezni.

Fentiekre tekintettel a 2/2008. (II. 01.) Ör., valamint a 12/2008. (IV. 22.) Ör. „záró rendelkezések” részeiben a Jat. 12. § (2) bekezdésével ellentétes az a megfogalmazás, miszerint az ugyanazon tárgyú korábbi rendelet, valamint annak módosító rendeletei „hatályukat veszítik”.

4. A rendelet normaszövegének megfogalmazása a jogbiztonság, valamint a normavilágosság tükrében

a) A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság, és elsősorban a jogalkotó kötelessége annak biztosítása, hogy az egyes jogszabályok világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára.

A Jat. 2. § (1) bekezdése a jogalkotás rendjét érintő általános követelményt fogalmaz meg, amikor kimondja, hogy a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási

tartalommal kell rendelkeznie. A jogszabályokkal szembeni alapvető elvárás a Jszr. 2. §-ában is megjelenik: „a jogszabály tervezetét a magyar nyelv szabályainak megfelelően, világosan, közérthetően és ellentmondásmentesen kell megszövegezni.” Ennél fogva kerülendők az olyan határozatlan jogfogalmak, amelyek teret adhatnak a szubjektív mérlegelésnek, adott esetben az érintett hátrányára.

A 7/2015. (II. 25.) Ör. normaszövegében több helyen is megtalálhatóak olyan, nem egyértelmű megfogalmazások, amelyek veszélyeztethetik a jogbiztonságot és sértik a normavilágosság követelményét is.

Ilyen határozatlan jogfogalom például a hivatkozott Ör. 20. § (2) bekezdésében foglalt „*legnagyobb mértékben veszélyezteti*” kifejezés, továbbá a 14. § (2) bekezdésének k) pontjában a rendkívüli települési támogatás szabályozásával összefüggésben krízishelyzetként kezelt „*lakásbérleti jogviszony megszűnésének lehetősége*”. Ez utóbbi esetben a rendeletben nem került kifejtésre, hogy mit jelent pontosan a „*lehetősége*” kifejezés, amely megfogalmazás nem felel meg a normavilágosság követelményének.

b) Az Szt. 4. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében: „*háztartás: az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek közössége;*”

A 7/2015. (II. 25.) Ör. az egyes települési támogatások jogosultsági feltételeinek megállapítása során több esetben is aszerint szabályoz, hogy az adott támogatás „*ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától*”. E megfogalmazás azonban az Szt. szerinti fogalom tükrében helytelen, ugyanis a háztartásba mindenki beletartozik, aki az adott lakcímre be van jelentve, ennek értelmében egy lakásban több háztartás nem értelmezhető. Mindezek alapján az önkormányzat rendeletében helytelenül került alkalmazásra az Szt.-ben mint magasabb szintű jogszabályban definiált fogalommeghatározás.

5. Párhuzamos vagy többszintű szabályozás tilalma

A Jat. 3. §-a alapján az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A Jat. hivatkozott rendelkezése szerint továbbá jogszabályban nem ismételtethető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy magasabb szintű jogszabály szó szerinti szövegét az önkormányzati rendeletben nem lehet megismételni.

Fenti szabállyal összefüggésben az alábbiakra szeretném felhívni a figyelmet:

a) A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése akképpen rendelkezik, hogy a települési önkormányzat rendeletének eltérő szabályozása hiányában a havi rendszerességgel adott települési támogatást utólag, minden hónap 5-éig kell folyósítani. A 7/2015. (II. 25.) Ör. 8. §-ában tartalmában a fenti szabályozással azonos módon, a szociális támogatások utólagos, minden hónap 5-éig történő folyósításáról rendelkezik.

b) A 2/2008. (II. 01.) Ör. az egyes ellátási formák részletszabályainak megállapításakor az adott ellátás „rendeltetését” meghatározva tulajdonképpen átveszi a Gyvt.-ben már szabályozásra került, ellátási formákra vonatkozó meghatározásokat [pl. 5. § (1) bekezdés, 6. § (1) bekezdés, 7. § (1) bekezdés].

A Jat. 3. §-ának idézett előírásainak azonban egyik fent ismertetett szabályozás sem felel meg azzal, hogy magasabb szintű jogszabályban foglaltakat szó szerint, vagy tartalmában ismételi meg.

6. „Tiltott hatáskör telepítés”

A szociális hatáskör eredeti címzettje a képviselő-testület, amely azonban ezt a hatáskörét az Mötv. 41. § (4) bekezdésében foglaltak alapján jogszabályban – rendeletében – bizottságára, polgármesterre, jegyzőre vagy társulásra ruházhatja át; azonban kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy ne álljon fent az ún. „tiltott hatáskör telepítés” esete sem. E szempontok alapján megfontolandó a 7/2015. (II. 25.) Ör. 9. § (2) bekezdésében szereplő fordulat módosítása, tekintettel arra, hogy a rendelet szövege szerint a kérelmekről a polgármester dönt, ugyanakkor a polgármester döntése ellen történő fellebbezést a képviselő-testületnek címezve ugyan, de a polgármesteri hivatal szociális hatóságához kell benyújtani.

Jelen szakmai segítségnyújtásban foglaltakra is tekintettel – a hivatkozott jogszabályi előírásokkal való összhang megteremtése érdekében – az Mötv. 81. § (3) bekezdés e) pontjában biztosított jogköre alapján kérem a Tisztelt Jegyző Urat, hogy a Képviselő-testületet a Kormányhivatal álláspontjáról tájékoztatni, valamint a Jat. 22. §-ban szabályozott deregulációs kötelezettségének is eleget téve a szóban forgó önkormányzati rendeleteket felülvizsgálni és az előzőekben jelzett, illetve az Ön által szükségesnek tartott további rendeletmódosítás előkészítéséről gondoskodni szíveskedjék.

Budapest, - dátum a digitális aláírás szerint

Tisztelettel:

dr. Sára Botond

